

Oslo, 30.01.06

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

HØRINGSUTTAELSE TIL FORSKRIFT OM TILDELING AV UTDANNINGSSTØTTE

Innledning

Synshemmede Akademikeres Forening, SAF, er en landsomfattende forening som arbeider for å ivareta interessene til synshemmede som er i, eller har tatt høyere utdanning.

SAF har i 20 år jobbet med spørsmål knyttet til studiefinansiering for funksjonshemmede (jfr. bl.a. SAFs høringsuttalelse til NOU 1999:33 "Nyttige lærepenger"). De siste fem årene har vi lyktes i å få andre organisasjoner av funksjonshemmede til å interessere seg for problemfeltet.

SAF beklager at uttalelsen kommer så vidt sent. Vi ber likevel om at den blir tatt med i forskriftsbehandlingen.

Generelle kommentarer til forslaget til forskrift

I forbindelse med behandlingen av St.mld. nr. 40, 2003-2004 vedtok Stortinget følgende: "Stortinget ber Regjeringa sikre at ikke studiefinansieringsordningene påfører studenter ekstra utgifter som er knyttet til nedsatt funksjonsevne" (vedtak nr. 320, 22. april 2004).

Utarbeidelse av ny forskrift om tildeling av utdanningsstøtte har representert en gylden anledning til å følge opp dette vedtaket.

Adresse:
Postboks 5911 Majorstua
0308 OSLO

Bankgiro:
7874.06.45667

Org.nr.
875 667 432

Telefon leder: Internett
413 13 304

E-post:
post@saf-org.no
Hjemmeside:
http://www.saf-org.no

Det er med stor skuffelse SAF konstaterer at forslag til ny forskrift ikke har fulgt opp Stortingets vedtak.

Forslaget viderefører kun gjeldende unntaksregler for studenter med nedsatt funksjonsevne: Ekstra støtte utover et års forsinkelse, som ikke teller med i de åtte årene en maksimalt kan motta støtte.

Funksjonshemmede studenter, som benytter seg av denne rettigheten, vil automatisk pådra seg mer studiegjeld enn andre studenter. SAF mener at en slik studiefinansieringsordning diskriminerer studenter med nedsatt funksjonsevne.

SAF har videre merket seg at også regelen, om at kun funksjonshemmede som mottar støtte fra folketrygden kommer inn under unntaksreglene, videreføres. Også dette er en diskriminerende bestemmelse all den tid flere studenter med funksjonsnedsettelse, som ikke mottar støtte fra folketrygden, kan bli forsinket i studiene.

SAF har i en årrekke argumentert for en ordning som sikrer at studenter med nedsatt funksjonsevne skal kunne finansiere studier gjennom Statens Lånekasse, på lik linje med andre studenter.

SAFs krav til tildeling av utdanningsstøtte

1. Fullstipendiering av sommermånedene for studenter med nedsatt funksjonsevne.

Begrunnelse

I dag utbetales lån og stipend for 10 av årets 12 måneder. SAF mener at studenter med nedsatt funksjonsevne må få fullstipendierte sommermånedene. For studenter som ikke får tilgang til studielitteratur i tilgjengelig form ved semesterstart, vil en av løsningene være å bruke sommermånedene på å få satt i gang bokproduksjonen og å studere, for å ha større muligheter til å gjennomføre studiet på normert tid. Videre er det vanskeligere for funksjonshemmede å skaffe seg inntekt i disse månedene, da de typiske jobbtilbudene i stor grad er basert på fysisk aktivitet (servering, lagerarbeid, vaktmestertjenester etc.).

Adresse:
Postboks 5911 Majorstua
0308 OSLO

Bankgiro:
7874.06.45667

Org.nr.
875 667 432

Telefon leder:
413 13 304

Internett
E-post:
saf-styre@list.sv.uit.no
Hjemmeside:
<http://www.saf-org.no>

2. Fullstipendiering av merstudietid som skyldes funksjonshemming.

Begrunnelse

Først vil vi framheve at en forsinkelse på grunn av funksjonshemming ikke er forårsaket av egenskaper ved individet, men i stor grad skyldes samfunnskapte, funksjonshemmende barrierer. Det er en kjensgjerning at mange syns- og lesehemmede studenter har store problemer med å få tak i nødvendig litteratur i tide til eksamen. Dette fører til forsinkelse. Problemstillingen har ikke blitt mindre etter at kvalitetsreformen ble iverksatt, med hyppigere eksamener og innleveringer.

Videre tas det ofte i bruk undervisningsmetoder som bidrar til å ekskludere enkelte studentgrupper. Dette til tross for at økt bruk av IKT i utgangspunktet burde ført til økt inkludering. Elektroniske læringsplattformer som universitet og høyskoler tok i bruk for noen år tilbake, tilfredstilte ikke kravet om universell utforming og er fortsatt ikke fullt tilgjengelig for synshemmede studenter. Andre momenter som kan føre til forsinkelse er at undervisningsmateriell, lærestedenes egenproduksjon av pensum og annen studentrelevant informasjon, ligger på nett i formater som ikke lett lar seg lese ved bruk av punktleselist, forstørrelse eller syntetisk tale.

SAF mener at forsinkelser grunnet funksjonshemming (for eksempel manglende pensumlitteratur, lite tilgjengelig undervisning etc.) ikke skal føre til at studenter med funksjonsnedsettelse kommer dårligere ut økonomisk enn andre studenter. SAF er innforstått med at det må kunne dokumenteres at forsinkelsen skyldes funksjonshemming og at det må være et tak på forsinkelse som skal kunne fullstipendieres.

Avslutning

SAF vil til slutt påpeke at argumentasjon, om at funksjonshemmede kan få støtte gjennom attføring, verken må eller kan videreføres. Det politiske prinsippet om *Sektoransvar* brytes når mangelfulle ordninger i utdanningsstøtten fra Statens Lånekasse tvinger studenter med funksjonsnedsettelse over på stønadsordninger fra A-etat. Det er også dårlig samfunnsøkonomi at A-etat "fullstipendierer" studenter med funksjonsnedsettelse i 12 av årets måneder istedenfor at Lånekassen fullfinansierer 2 sommermåneder og eventuell merstudietid.

Adresse:
Postboks 5911 Majorstua
0308 OSLO

Bankgiro:
7874.06.45667

Org.nr.
875 667 432

Telefon leder:
413 13 304

Internett
E-post:
saf-styre@list.sv.uit.no
Hjemmeside:
<http://www.saf-org.no>

SAF ber om at våre synspunkter blir sett i sammenheng med arbeidet som nå pågår for å hindre diskriminering av mennesker med nedsatt funksjonsevne og at Lånekassen ikke fortsetter med en diskriminerende studiefinansieringsordning.

Med vennlig hilsen

For SAF

Stine Elde
(leder)

Adresse:
Postboks 5911 Majorstua
0308 OSLO

Bankgiro:
7874.06.45667

Org.nr.
875 667 432

Telefon leder:
413 13 304

Internett
E-post:
saf-styre@list.sv.uit.no
Hjemmeside:
<http://www.saf-org.no>